

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 711-20-64

WPS.420.145.2023.JP

OS + Rodz. Męż. i
Sokółka
26.04.2023

p. J. Korzeciuska
27.04.2023

URZĄD MIEJSKI W SOKÓLCE
W P L Y N Ę Ł O
KANCELARIA OGÓLNA

Sokółka, dnia 26.04.2023r

26. 04. 2023

Ilość załączników
Nr. Dł. 4893/2023
Podpis

Burmistrz Sokółki
Ewa Kulikowska

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka za rok 2022 z prośbą o przedstawienie na najbliższej sesji Rady Miejskiej

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
mgr Marta Poltorzycka

Do wiadomości:

1. Rada Miejska w Sokółce

Sporządziła: J.P

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie
w Gminie Sokółka za rok 2022

Sokółka, kwiecień 2023

Wprowadzenie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2022-2026 został przyjęty uchwałą Nr XLIX/323/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 24 lutego 2022r.

Podstawy prawne Programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 nr 946 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2001r poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r poz. 2268),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1535, 1243, 1038 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U z 2021 r. poz. 1882 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),

Wprowadzenie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2022-2026 został przyjęty uchwałą Nr XLIX/323/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 24 lutego 2022r.

Podstawy prawne Programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 nr 946 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2001r poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r poz. 2268),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1535, 1243, 1038 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U z 2021 r. poz. 1882 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2021r. poz. 1023 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 534 ze m.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1805 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642 ze zm.).

Ponadto Program wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2022r,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030,
- Strategia Rozwoju Gminy Sokółka,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Cel ogólny Programu:

Rozwój skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie profesjonalnej pomocy i ochrony jej ofiarom oraz intensyfikacja oddziaływań na jej sprawców

Cel jest realizowany poprzez realizację następujących celów strategicznych:

I. Profesjonalna pomoc oraz ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

II. Skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Profilaktyka i edukacja wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie.

IV. Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

Odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- mieszkańcy Gminy Sokółka, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu są:

- Urząd Miejski w Sokółce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Zespół Interdyscyplinarny oraz Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oświata – przedszkola, szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sokółka ,

Partnerami w realizacji działań są:

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce,
- Sąd Rejonowy w Sokółce,
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- Sokólski Fundusz Lokalny,
- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

**Realizacja działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata
2022-2026 w 2022 roku:**

I. Cel Strategiczny

Profesjonalna pomoc oraz ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- **Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce**

Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Sokółki a dyrektorami i kierownikami następujących instytucji: Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Szkołą Podstawowa Nr 1 w Sokółce, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „SALUS” Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sokółce, Sądem Rejonowym w Sokółce, Prokuraturą Rejonową w Sokółce, Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Szkół w Sokółce został powołany na czwartą kadencję jedenastoosobowy Zespół Interdyscyplinarny.

Skład Zespołu:

- Barbara Kruchelska - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Julita Puczkielewicz - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Grzegorz Poczobutt - Odlanicki - Kierownik Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Adam Ancypo - Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sokółce,

- Ewa Roman – członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Dorota Romanowicz – pedagog w Gimnazjum Nr 1 w Sokółce,
- Wojciech Szydłowski – NS ZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w Sokółce,
- Ewa Nowicka – Sztachelska – Prokurator Prokuratury Rejonowej w Sokółce,
- Joanna Korzeniewska – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Krystyna Możejko – Andryszczyk – pedagog Zespół Szkół w Sokółce
- Marta Andrukiewicz – Wice Prezes Fundacji Sokólski Fundusz Lokalny.

- **Cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:**

- Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów.
- Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu problemu.
- Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zadania Zespołu określa art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- **Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2022r do 31.12.2022r odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (07.03.2022r; 02.06.2022r, 29.08.2022r, 24.11.2022r) Podczas posiedzeń poruszono następujące kwestie:

- przewodniczący informował o aktualnej liczbie wszczętych, w realizacji oraz zakończonych Procedur „Niebieska karta”,
- diagnozowano sytuację w poszczególnych rodzinach, omawiano

możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie,

- Przewodnicząca Zespołu przedstawiła sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2021r,
- zastępca przewodniczącego poinformował o przystąpieniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce do konkursu w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II: „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”,
- kierownik Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Sokółce poinformował o ogólnopolskim konkursie „Policjant , który mi pomógł”,
- udzielono informacji o działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przekazano plakaty oraz ulotki informacyjne promujące projekt „Stop przemocy w rodzinie - edycja 7” w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II: „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”,
- przekazano założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- omówiono tematy podjęte na szkoleniu pn.: „Interwencja w rodzinie z problemem przemocy”,
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce poinformowała o projekcie utworzenia stowarzyszenia, gdzie będzie można uzyskać wsparcie psychologiczne, oraz

będą odbywały się terapie rodzinne oraz indywidualne,

- przewodnicząca poinformowała o naborze do Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty”

W okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego łącznie wpłynęło **95** formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 76 Niebieskich Kart wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce,
- 2 Niebieskie Karty wszczęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 3 Niebieskie Karty wszczęte przez placówki oświaty z Sokółki (Zespół Szkół Zawodowych, Zespół Szkół w Sokółce LO, Szkoła Podstawowa w Janowszczyźnie)
- 8 Niebieskich Kart wszczętych w innych gminach i przesłane do Zespołu w Sokółce (Sidra, Kuźnica (2), Nowy Dwór, Suchowola, Białystok (2), Czarna Białostocka),
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez ochronę zdrowia (Dziecięcy Szpital Kloniczny w Warszawie)
- 5 Niebieskich Kart wszczętych przez KPP w Sokółce w rodzinach gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą lub zespół interdyscyplinarny.

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2022r do 31.12.2022r do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **90** Niebieskich Kart po raz pierwszy wszczynających procedurę .

W okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r zakończono **81** procedur „Niebieskie Karty” w tym :

- 1 Niebieska Kart wszczęta w 2020r,
- 14 Niebieskich Kart wszczętych w 2021r,
- 66 Niebieskich Kart wszczętych w 2022r.

W 51 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 30 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r powołano **90** grup roboczych, które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy robocze opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują działania podejmowane wobec tych rodzin, oraz efektów tych działań, informują przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W skład grup roboczych wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psychologdy.

W okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r roku odbyło się **149** posiedzeń grup roboczych, średnio miesięcznie odbyło się ok.13 posiedzeń grup roboczych.

W okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r wypełniono :

- Niebieskie karty C kobiety – 68
- Niebieskie karty C mężczyźni – 14
- Niebieskie karty D kobiety – 6
- Niebieskie karty D mężczyźni – 53

Liczba sporządzonych formularzy Niebieskiej Karty C i D jest niższa niż liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty A, ponieważ osoby doznające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie nie współpracowały z grupą roboczą.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego został poinformowany przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce o 22 nakazach natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu/ zakazów zbliżania się do lokalu oraz jego bezpośredniego otoczenia przez osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie w okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r – łącznie 117 osób:

- kobiety – 80
- mężczyźni – 21
- dzieci – 16

➤ Liczba dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie - 65

Wszczęto 16 Niebieskich Kart gdzie dziecko było osobą doznającą przemocy w rodzinie.

➤ Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od 01.01.2022r do 31.12.2022r – łącznie 114 osób:

- kobiety – 9
- mężczyźni – 103
- dzieci – 2

➤ Liczba osób starszych dotkniętych przemocą w rodzinie:

- kobiety - 19
- mężczyźni - 3
- Liczba osób starszych stosujących przemoc w rodzinie:
 - kobiety - 0
 - mężczyźni - 11
- Liczba osób objętych pomocą grup roboczych:
 - kobiety niepełnosprawne - 4
 - kobiety starsze - 19
 - mężczyźni niepełnosprawni - 4
 - mężczyźni starsi - 14

Efekty działań podjętych przez grupy robocze:

Działania grupy roboczej/ zespołu interdyscyplinarnego	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie	72	61	8
Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce o ustalenie konieczności leczenia odwykowego	1	11	-----
Udzielenie pomocy finansowej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rodzinom, w których dochodzi do przemocy domowej	Liczba rodzin: 31		
Wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce złożone przez Zespół Interdyscyplinarny/ grupę roboczą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie gdzie występuje przemoc	Liczba rodzin: 10		
Zmotywowanie i podjęcie leczenia u lekarza specjalisty: psychiatra, psycholog	12	15	5
Wnioski złożone do Prokuratury Rejonowej w Sokółce przez Zespół Interdyscyplinarny o wszczęcie postępowania z art. 207 k.k	Liczba rodzin: 0		
Liczba dzieci odebranych z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe w 2022r na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie			Chłopcy: 0 Dziewczynki: 1
Postanowienie Sądu Rejonowego w Sokółce dotyczące przymusowego leczenia odwykowego w placówce stacjonarnej		1	
Liczba osób skierowanych do programu korekcyjno - edukacyjnego	0	6	0

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, iż w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu, środków odurzających oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń.

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna oraz ekonomiczna, a także seksualna.

Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doznają przemocy domowej.

Z analizy procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż zdarza się że osoby dotknięte przemocą w rodzinie jak również osoby stosujące przemoc nie uczestniczą w posiedzeniach grupy roboczej, nie podejmują kontaktu telefonicznego. Spowodowane jest to w dużej mierze z wykonywaniem przez w/w osoby pracy zarobkowej, ale też lekceważeniem obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu grupy roboczej Zespołu interdyscyplinarnego. W wyniku czego członkowie grupy roboczej organizują wyjazdy do miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą Niebieskiej Karty.

➤ **Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce w 2022r działał Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy.

W marcu 2022r Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ponownie przystąpił do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i

Polityki Społecznej. Ośrodek otrzymał dofinansowanie na realizację projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 7”. Projekt był realizowany w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”. Zadania realizowane w Punkcie były współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej .

Główne założenia projektu:

- ✓ poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- ✓ rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne oraz z zakresu ochrony zdrowia.

Całkowity koszt projektu wyniósł 35 280 zł. Wartość wkładu własnego Gminy Sokółka wynosił 10 800 zł, wysokość dofinansowania z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynosiła 24 480 zł.

W ramach działalności Punktu odbywały się:

Konsultacje psychologiczne, które polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami są osoby potrzebujące

ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2022r do 30.06.2022r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny,
- od 01.07.2022r do 31.12.2022r w wymiarze 3 x w miesiącu po 3 godziny

Łącznie przeprowadzono 74 godziny konsultacji, z których skorzystało **34** osoby.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2022r do 31.12.2022r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W/w okresie odbyło się 44 godziny konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało **15** rodzin.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2022r do 30.06.2022r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny,

- w okresie od 01.07.2022r do 31.12.2022r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny.

W w/w okresie odbyło się 56 godzin konsultacji, w trakcie których udzielono porad **65** osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z

lekarzem psychiatrą:

- w okresie od 01.02.2022r do 31.12.2022r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny

Łącznie odbyło się 44 godzin konsultacji, z których skorzystało 10 osób.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie.

Spotkania grupy wsparcia odbywały się w następujących terminach: 28.07.2022r; 19.08.2022r (wyjazdowa grupa wsparcia), 22.09.2022r 27.10.2022r; 24.11.2022r, 21.12.2022r . Dzięki udziałowi w spotkaniach kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznają swoje prawa, dzielą się własnymi doświadczeniami. Ponadto odbyły dwudniowy Kurs samoobronny.

Działalność Punktu była finansowana ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

➤ Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepięstwem

W 2022r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działał Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepięstwem finansowany z Ministerstwa Sprawiedliwości. Punkt oferuje nieodpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychiatryczną, materialną. Porady odbywały się w każdy wtorek oraz czwartek w godzinach 9.00-13.00 w siedzibie Ośrodka.

➤ Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:

○ Policja w zakresie swoich kompetencji podejmuje interwencje w ramach zgłoszeń, sporządza notatki z opisem zastanych sytuacji, w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wdraża procedurę „Niebieskie Karty”, udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela

pierwszej pomocy organizując niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, podejmuje, w razie potrzeby inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie,

- o w ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem funkcjonariusze pełnią wzmożone dyżury w jednostkach Policji, udzielane są porady osobom zgłaszającym się, informują o placówkach i instytucjach pomocowych,

- o każdorazowo w przypadku objęcia rodziny procedurą 'Niebieska Karta' i podczas realizacji tej procedury osoby pokrzywdzone są informowane o możliwości uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy są informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy i możliwości skorzystania z programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, pomocy psychologa bądź leczenia uzależnień,

- o funkcjonariusze utrzymują stały kontakt z kuratorami sądowymi Zespołu Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz z pedagogami i psychologami ze szkół powiatu sokólskiego w przypadku rodzin, gdzie są małoletnie dzieci w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie jak też udzielenia im niezbędnej pomocy.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- o monitoring rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach powołanych Grup Roboczych (dotyczy rodzin, których członkowie są objęci nadzorem lub dozorem kuratora),

- o działania profilaktyczne w ramach prowadzonych dozorów i nadzorów w rodzinach, w których występuje przemoc w rodzinie,

- o motywowanie oraz kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Sokółce.

➤ **Oświata:**

- o ścisła współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami i dyrektorem szkoły dotycząca sytuacji uczniów z rodzin, w których jest podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie,
- o systematyczna diagnoza w środowisku szkolnym sytuacji rodzinnej uczniów poprzez rozmowy, obserwację, poradnictwo dla rodzin z problemem przemocy,
- o udział pedagogów oraz psychologów w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- o dyżury w świetlicach szkolnych,
- o objęcie uczniów z rodzin doświadczających przemocy pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły,
- o rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania pomocy w środowisku lokalnym (ulotki, gazetki, strona internetowa szkoły),
- o współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, asystentami rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sokółce w zakresie opieki nad uczniami pochodzącymi z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- o wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”,
- o stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy lokalnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy tj. Punktem Konsultacyjnym do spraw

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktem Pomocy Osobom Poszkodowanym Przesłęstwem, Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sokólskim Funduszem lokalnym, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Gminnym Punktem Pomocy Rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,

- o na spotkaniach z rodzicami omawiano temat dotyczący praw dziecka, jak również informowano rodziców, gdzie mogą znaleźć pomoc, gdy w domu panuje przemoc,

- o zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej zorganizowane przez Zespół Szkół Zawodowych w Sokółce od marca do grudnia 2022 roku na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 lutego 2022 roku w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID,

- o realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci młodzieży oraz programów edukacyjno – wychowawczych przeciwdziałającym patologiom społecznym (Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce):

- ✓ *Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy”*
- ✓ *Program Edukacyjny „Ratujemy i Uczymy ratować” WOŚP*
- ✓ *Ogólnopolski Program Edukacyjny EMOCJA*
- ✓ *Akademia Bezpiecznego Puchatka — udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym. Tydzień Bezpieczeństwa — W ramach realizacji programu Akademia Bezpiecznego Puchatka, udział w ogólnopolskim Teście Wiedzy o Bezpieczeństwie.*

- ✓ *Obchody Międzynarodowego Dnia Tolerancji — rozmowa o tolerancji na podstawie doświadczeń dzieci, filmów edukacyjnych oraz prezentacji.*
- ✓ *Uzależnienia - jak się przed nimi ustrzec? Pogadanka profilaktyczna na lekcji z wychowawcą*
- ✓ *Spotkanie/ zajęcia/ Warsztaty z pedagogiem z PPP w Sokółce, panią, Martą Szutko-Biernacką, na temat „Moje emocje — prawda czy fałsz?”*
- ✓ *Prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem.*
- ✓ *Cykl zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu; udział w zajęciach profilaktycznych dotyczącej cyberprzemocy;*

Zadania rodziców wobec dziecka. Pedagogizacja nt.:

— *„Mocne i słabe strony dziecka, jak mogę wspierać dziecko w osiąganiu dojrzałości szkolnej”,*

— *Zdrowie dzieci i młodzieży. Uczulenie na konieczność obserwacji dzieci zarówno ich psychiki jak i wyglądu, w celu zaobserwowania wszelkich nieprawidłowości.*

— *Pogadanki z dziećmi na temat niebezpieczeństw związanych z grami/wyzwaniami podejmowanymi przez małych na podstawie koreańskiego serialu SQUID GAME. Informacja do rodziców z prośbą, o zainteresowanie się tematem w celu ochrony dzieci przed zagrożeniami.*

➤ **Urząd Miejski w Sokółce/ Gminny Punkt Pomocy Rodzinie**

○ W 2022 roku w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie udzielano pomocy psychologiczno – terapeutycznej. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe

umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych,

- w 2022r Gmina Sokółka, jak co roku, dofinansowywała warsztaty i szkolenia w szkołach w ramach których były prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży na temat uzależnień i przemocy,
- realizowano wspólne działania z Komendą Powiatową Policji w Sokółce w szkołach podstawowych na terenie Gminy Sokółka, na zajęciach odnoszono wiedzę mieszkańców, zwłaszcza rodziców i opiekunów prawnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce:**

- informowanie Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy Ośrodkach Pomocy Społecznej z Powiatu Sokólskiego, Komendę Powiatową Policji w Sokółce, Sąd Rejonowy oraz Prokuraturę Rejonową w Sokółce o naborze do programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. Cel Strategiczny

Skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań powiatu.

➤ **Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce:**

- w 2022r członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego motywowali osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy,
- członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego wystosowali 11 wniosków wobec mężczyzn oraz 1 wobec kobiety do

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce celem ustalenia konieczności leczenia odwykowego,

- członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego opracowują plan pomocy rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie, w planie ujęte są działania wobec osób stosujących przemoc.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w przypadku interwencji w rodzinie, gdzie istnieje podejrzenie stosowania przemocy funkcjonariusze dążą do zatrzymania i izolacji sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a Ustawy o Policji oraz 244 § 1a i 1b kpk w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą;

- w ramach tych uprawnień dodatkowo wszczyna się postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie stosującej przemoc w rodzinie w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa oraz wnioskowanie do prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych,

- uprawnienia w postaci możliwości wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

PCPR zrealizowało program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, informacja o naborze do w/w programu była umieszczona na stronie internetowej powiatu. Do programu przystąpiło 15 osób (14 mężczyzn, 1 kobieta), spotkania odbywały się od 29.11.2022r do 18.12.2022r., miały charakter jednego spotkania indywidualnego oraz pięciu spotkań grupowych. Oddziaływania są monitorowane przez okres 3 lat od ukończenia programu.

➤ **Oświata:**

- uruchamianie w przypadku ujawnienia przemocy w rodzinie procedury „Niebieskie karty”,
- współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.

III. Cel strategiczny

Profilaktyka i edukacja wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie.

➤ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:**

W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych Ośrodek rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce; pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym gdzie można uzyskać pomoc:

- Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64; Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ul. Dąbrowskiego 12
- Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce tel. 85 711 20 64, ul. Dąbrowskiego 12
- Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepięstwem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 697 697 205
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69b, nr alarmowy 112

- Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7, tel. 85 722 99 60
- Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Grodzieńska 1 tel. 784 750 896
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00
- W ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II: „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 7”. W ramach projektu w okresie od 01.07.2022r do 31.12.2022r Ośrodek prowadził Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce rozpowszechnił ulotki - 200 sztuk, oraz 10 plakatów promujących projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 7”, informujące o terminach przyjęć specjalistów poprzez wysłanie informacji do placówek oświatowych, instytucji ochrony zdrowia, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sokólskiego Funduszu Lokalnego, zawierającej zadania Punktu oraz dane kontaktowe,
- Ośrodek aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów;

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w dniu 30.08.2022r umieścił zaktualizowany „Informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu sokólskiego”,
- Na stronie internetowej Ośrodka co miesiąc umieszczano informację o terminach konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, ochrony zdrowia, udzielanych w Punkcie Konsultacyjnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tut. Ośrodka
- Zgodnie z art. 11 b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r poz. 1249) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2022r przesłał dane teleadresowe podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Sokółka świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie Policji oraz Żandarmerii Wojskowej (03.02.2022r),
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielał pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, poprzez motywację do podjęcia współpracy ze specjalistami, informował o możliwości uzyskania pomocy z Funduszu Sprawiedliwości,
 - **Urząd Miejski w Sokółce:**
 - Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przez uzależnieniem w rodzinie, współfinansuje działalność czterech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice „Koniczynka” i „Stokrotka” są prowadzone przez Fundację „Sokólski Fundusz Lokalny”. Trzecia świetlica prowadzona jest przez Caritas na Osiedlu Zielonym w Sokółce oraz czwarta świetlica młodzieżowa „Baza”. Są to miejsca w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i

zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek,

- na terenie Gminy w placówkach szkolnych i innych instytucjach rozpowszechnione zastały materiały edukacyjne na temat przemocy w rodzinie.

➤ **Oświata:**

- **Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:**

- prowadzenie cyklicznych zajęć w klasach wynikających z Programu Profilaktyczno – Wychowawczego na temat przemocy i agresji, prowadzenie zajęć we współpracy z KPP i KSS – Odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży,

- udzielenie informacji o miejscach w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek oraz indywidualnych konsultacji dla uczniów, rodziców i wychowawców.

- **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce:**

- wykonanie gazetek ściennych na szkolnym korytarzu zawierających informacje na temat instytucji działających na rzecz pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,

- wśród zainteresowanych rodziców został rozdany „Poradnik dla rodziców o przemocy psychicznej i fizycznej wobec dzieci i dorosłych”, w którym zawarte są treści o przyczynach i rodzajach przemocy oraz o tym jak rozpoznać przemoc i jej się przeciwstawić,

- na stronie internetowej został udostępniony nr telefonu 800 080 222 oraz adres strony www.linia dzieciom.pl, gdzie dzieci i młodzież mogą uzyskać pomoc.

- **Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:**

- udostępnienie adresów, telefonów, ulotek instytucji świadczących pomoc dla osób doznających przemocy,
- upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy.

- **Zespół Szkół w Sokółce:**

- na zebraniach z rodzicami, na lekcjach wychowawczych, na zajęciach z przedmiotu wiedza o społeczeństwie i wychowanie do życia w rodzinie uczniowie i rodzice byli informowani o zjawisku przemocy w rodzinie a także o osobach i instytucjach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zajęcia prowadzili wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu oraz przedstawiciele Policji),
- informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie i instytucjach pomocowych przekazywane były podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami,
- w gablotach na terenie szkoły oraz w Internecie na portalu społecznościowym dla uczniów udostępniane są informacje o godzinach pracy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, oraz Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce.

- **Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:**

- nawiązanie współpracy z Komendą Powiatowa Policji w Sokółce – wizyta dzielnicowego w szkole celem zachęcenia uczniów do kontaktu w razie potrzeb, w tym m.in. w sytuacji przemocy w rodzinie (wrzesień),
- monitorowanie przez nauczycieli i wychowawców środowiska rodzinnego uczniów(cały rok szkolny),

- obserwacja uczniów pod kątem sygnałów mogących wskazywać na przemoc w rodzinie, w celu ewentualnej interwencji i pomocy oraz ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - dyskusje i pogadanki przy okazji różnych wydarzeń takich jak np.: Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka, Dzień Matki (jej rola w rodzinie - w tym bezpieczeństwo, ochrona); celem uwrażliwiania dzieci na jakiegokolwiek przejawy przemocy w rodzinie i kształtowania świadomości swoich praw, m.in. prawa do bezpieczeństwa, ochrony życia i zdrowia, poszanowania godności,
 - realizacja programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,
 - informowanie rodziców o instytucjach wspierających rodzinę,
 - edukacja młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy w ramach zajęć z wychowawcą (kl. VII : „Co to jest agresja i czy potrafię ją rozpoznać?”),
 - zajęcia z dziećmi poruszające tematykę przemocy w rodzinie, jak jej zapobiegać i gdzie szukać pomocy (podano numery telefonów zaufania: dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka, telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”),
 - przeprowadzono zajęcia z WDŻwR w kl. IV: Przemoc wobec dzieci , Uwaga! Niebezpieczeństwo! (jedna z poruszanych treści na zajęciach to instytucjonalna pomoc rodzinie); Moja prawa, Moje bezpieczeństwo, Sytuacje trudne w rodzinie – jak je rozwiązywać ? (jedna z poruszanych treści na zajęciach to : instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny); Przemoc i nadużycia seksualne.
- **Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce:**
 - rozmowa z dziećmi na temat sytuacji w domu rodzinnym,

- o kontakt z asystentami rodzin, kuratorem sądowym oraz pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce,

- o rodzicom proponowano szkolenia in line:

WspieraMy Relacje – cykl webinarów dla rodziców, linki udostępnione za pośrednictwem dziennika elektronicznego:

- a. Dom jako bezpieczna przystań wspierająca rozwój dziecka*
- b. O lęku i strachu nie tylko u dzieci. Jak opiekować się tymi emocjami i być wsparciem dla dziecka?*

Tydzień mózgu:

- a. Czy moje dziecko jest uzależnione od Internetu?*
- b. „Cyberbezpieczni” – z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu*
- c. Cykl webinarów nt. Depresji. Międzynarodowy Dzień Walki z Depresją.*

- **Szkoła Podstawowa w Boguszach:**

- o realizacja programów wychowawczych oraz zapewnienie zajęć profilaktyczno – edukacyjnych wspomagających młodzież w tym przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego,

- o Zespół Wychowawczy szkoły opracowuje corocznie Program Wychowawczo - Profilaktyczny, dostosowany do aktualnych wyzwań związanych z ryzykiem negatywnych zjawisk społecznych,

- o tematyka godzin wychowawczych dostosowana jest do wyzwań współczesnego świata (nauczyciele – wychowawcy są pierwszymi diagnostami niepokojących symptomów przemocy w rodzinach uczniów),

- o według procedury działań wychowawczych, ewentualnie zauważony lub zgłoszony problem jest diagnozowany w Zespole Wychowawczym i z opiekunami prawnymi ucznia,

- spotkanie z policjantkami z Komendy Powiatowej Policji w Sokółce nt. przemocy,
- udział uczniów kl.VI w programie profilaktycznym „Znajdź właściwe rozwiązanie” dzięki któremu uczą się jak postępować asertywnie i radzić sobie w trudnych sytuacjach;
- realizacja programu profilaktycznego w kl. VII pt. „Mediacje rówieśnicze” – uczniowie zapoznali się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów, propagowali ideę porozumiewania się bez przemocy, doskonalili umiejętności komunikacyjne, rozwijali zdolności mediacyjne i negocjacyjne, uświadomili sobie potrzebę nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych oraz przypomnieli sobie zasady działania w grupie i integracji zespołu klasowego;
- realizacja zadań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły:
 - ✓ zajęcia z wychowawcą w kl. V: *Rodzaje agresji. Jak radzić sobie z agresją i przemocą ?*
 - ✓ zajęcia z wychowawcą w kl. VI: *Konflikt – jego negatywne i pozytywne aspekty. Sztuka asertywności – czyli co zrobić gdy koledzy nas atakują*
 - ✓ zajęcia z wychowawcą w kl. VII: *Mediacje rówieśnicze. Zapoznanie się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów. Mediacje rówieśnicze. Propagowanie idei porozumiewania się bez przemocy oraz rozwijanie zdolności mediacyjnej i negocjacyjnej. Mediacje rówieśnicze. Uświadamianie sobie potrzeby nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych.*

- ✓ zajęcia z wychowawcą w kl. VIII: *Niebezpieczeństwa płynące z eksperymentowania z substancjami uzależniającymi; Dopalacze tzw. nowe narkotyki; Jak radzić sobie z przemocą*
- ✓ zajęcia z języka polskiego w kl. VII: *Co można zrobić gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych (główna tematyka zajęć to przemoc w rodzinie jako skutek nadużywania alkoholu, poznanie danych statystycznych dotyczących wpływu nadużywania alkoholu na psychikę osoby uzależnionej oraz rzutowania uzależnienia na jej kontakty społeczne, poznanie adresów stron internetowych i numerów telefonów, gdzie młody człowiek może uzyskać pomoc)*
 - **Zespół Szkół Zawodowych w Sokółce:**
 - zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowia psychicznego,
 - cykl co tygodniowych (przez kilka miesięcy) zajęć z uczniami, prowadzonych przez psychologa, dotyczących kompetencji kluczowych i społecznych,
 - Światowy Dzień zapobiegania Samobójstwom – profilaktyka,
 - zajęcia edukacyjne w klasach I – przeprowadzone przez funkcjonariuszy Policji,
 - wspieranie środowiska rodzinnego uczniów posiadających orzeczenia, opinie oraz trudności emocjonalno – behawioralne poprzez prowadzenia rozmów z elementami psychoedukacji z rodzicami, opiekunami prawnymi,
 - udzielanie porad, instruktażu, konsultacji, prowadzenie rozmów z elementami psychoedukacji z rodzicami, opiekunami prawnymi dotyczących problemów zdrowotnych, dydaktycznych i wychowawczych

- zajęcia psychoedukacyjne z elementami pracy warsztatowej, prowadzone przez psychologa szkolnego „Przemoc rówieśnicza”, „Pozytywne i negatywne oblicza stresu”, „Wpływ ruchu na kondycję psychiczną”.

- **Szkoła Podstawowa w Geniuszach:**

- zapoznanie rodziców uczniów z informacjami o sposobach, instytucjach, ośrodkach wsparcia i osobach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, procedurą „Niebieskie Karty” – aktualizacja informacji na szkolnej tablicy ogłoszeń,

- realizacja zagadnień szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego oraz klasowych programów wychowawczych,

- obserwacja dzieci , ich zachowań, rozmowy z uczniami, rodzicami, omawianie tematyki wzajemnych relacji rodzinnych podczas godzin wychowawczych w celu jak najszybszego zdiagnozowania ewentualnego problemu oraz osób potrzebujących wsparcia.

- **Sokólski Fundusz Lokalny:**

- prowadzenie dwóch świetlic środowiskowych „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych patologiami społecznymi w tym przemocą,

- w świetlicach środowiskowych prowadzone były porady psychologiczno – pedagogiczne przez psychologa i pedagoga w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,

- w ramach projektu „Świetlice marzeń 2” realizowanego w świetlicach środowiskowych, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzone były dla dzieci zajęcia indywidualne z psychologiem,

- w widocznym miejscu w świetlicach środowiskowych oraz w siedzibie Fundacji i na tablicach motywacyjnych wywieszony był plakat dotyczący możliwości uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy w rodzinie.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w ramach spotkań profilaktycznych prowadzonych z uczniami szkół powiatu sokólskiego, ich rodzicami i kadrą pedagogiczną poruszano temat przemocy, odpowiedzialności karnej i informowano o możliwościach uzyskania pomocy,

- podjęto współpracę ze służbą zdrowia w ramach przeszkolenia pracowników,

- realizowano spotkania on-line z seniorami zrzeszonymi w Uniwersytecie III Wieku w Sokółce, lokalnych kołach seniora, związkach emerytów i rencistów oraz w szkołach i przedszkolach,

- na stronie internetowej KPP w Sokółce cyklicznie zamieszczane są informacje na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w celu podniesienia świadomości społeczeństwa oraz krótkie relacje z podejmowanych inicjatyw.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- na stronie internetowej Sądu jest zamieszczony baner z odnośnikiem do stron Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie; na holu budynku są gabloty z ulotkami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie; kuratorzy informują również petentów o działalności Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie znajdującego się w Sokółce ul. Plac Kościuszki 26;

- kuratorzy rozprawdzają wśród swoich podopiecznych /sprawców przemocy/ Kartę Informacyjną dla osoby stosującej przemoc w rodzinie

wydanej przy współudziale Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

○

IV. Cel szczegółowy

Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

➤ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce (łącznie 13 osób) w dniu 17-18.11.2022r uczestniczyli w szkoleniu pn.: „Interwencja w rodzinie z problemem przemocy. Zasady postępowania interwencyjnego w sytuacji występowania przemocy w rodzinie”. Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia:

1. Podstawowe kroki postępowania interwencyjnego w sytuacji związanej z wystąpieniem przemocy.
2. Przyjęcie zgłoszenia o stosowaniu przemocy w rodzinie. Zdefiniowanie problemu. Kryteria różnicujące przemoc i agresję.
3. Pierwszy kontakt z osobą dotkniętą przemocą. Objawy obserwowane u osób dotkniętych przemocą - psychiczne, fizyczne, społeczne.
4. Objawy typowe dla dzieci. Jak przeprowadzić rozmowę? Jak motywować do podejmowania działań mających na celu wyjście z trudnej sytuacji?
5. Omówienie kwestii zapewnienia bezpieczeństwa, działań ze względu na udział dziecka, kwestii budowania wsparcia społecznego w pracy z osobą dotkniętą przemocą, pomocy w odbudowywaniu systemu wsparcia.
6. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej względem osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy w rodzinie.

7. Sankcje stosowane wobec sprawcy przemocy - Kodeks Karny.
8. Ewaluacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego.
 - Szkolenie zorganizowano w ramach Projektu „Stop przemocy w rodzinie - edycja 7”. Realizatorem szkolenia było PWG Progress.
 - Pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz dwóch asystentów rodziny uczestniczyło w 24 - godzinnej Superwizji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zorganizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku w dniach 14- 16 listopada 2022r

➤ **Oświata**

- **Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Sokółce:** pedagog szkolny uczestniczył w spotkaniach warsztatowych organizowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Sokółce, podczas których omawiane były treści o tematyce przemocy; nauczyciele i wychowawcy na bieżąco uzupełniali wiadomości zapoznają się z publikacjami w literaturze i prasie pedagogicznej oraz w artykułach internetowych w celu doskonalenia warsztatu pracy z dziećmi doświadczającymi przemocy domowej i rówieśniczej,
- **Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce:** „Dziecko ze spektrum autyzmu – jak postępować w sytuacjach trudnych?”, „ Jak rozmawiać z rozszczeniowym rodzicem? – poznaj najskuteczniejsze sposoby”, „Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie i strachu?”, „Uczeń w kryzysie – jak rozpoznać, jak wesprzeć?(Forum przeciw Depresji), „Wpływ mediów na rozwój”, „Depresja u dzieci i młodzieży”, „Komunikacja z uczniami”, „Emocje mają moc. Dlaczego umiejętność samoregulacji w rozwoju emocjonalno – społecznym jest tak ważna?”, „Pedagog specjalny -wszystko co powinieneś wiedzieć o nowym specjalście w szkole?”, „Jak rozwiązywać konflikty w klasie w duchu porozumienia bez przemocy?”

- **Przedszkole Nr 3 w Sokółce:** wprowadzenie programu o zdrowiu psychicznym „Mamo, tato idę do szkoły” dla dzieci i rodziców (maj, październik), spotkania z psychologiem, współpraca z Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce,

- **Szkoła Podstawowa w Boguszach:** „Budowa świadomości emocjonalnej i odporności psychicznej ucznia”, „Zadania pedagoga specjalnego w przedszkolu, szkole i placówce”, „Jak niwelować lęk u dzieci w młodszym wieku szkolnym z pomocą bajek terapeutycznych”,

- **Zespół Szkół Zawodowych w Sokółce:**

- Pedagog szkolny: „Co robić , gdy nie wiadomo co robić?”, Webinaria z psychiatrii, „Dzieci i młodzież w pandemii nowych zagrożeń”,
- Pedagog specjalny: „Przemoc w szkole – przyczyny, diagnozowanie, działanie”, „komunikacja nauczyciel – uczeń w duchu porozumienia bez przemocy” – webinar, „Jak radzić sobie ze słowną i fizyczną agresją wśród uczniów?”
- Szkolenia nauczyciele: „Przemoc wobec dzieci ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej. Jak pomagać dziecku krzywdzonemu?”.

➤ **Gmina Sokółka - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

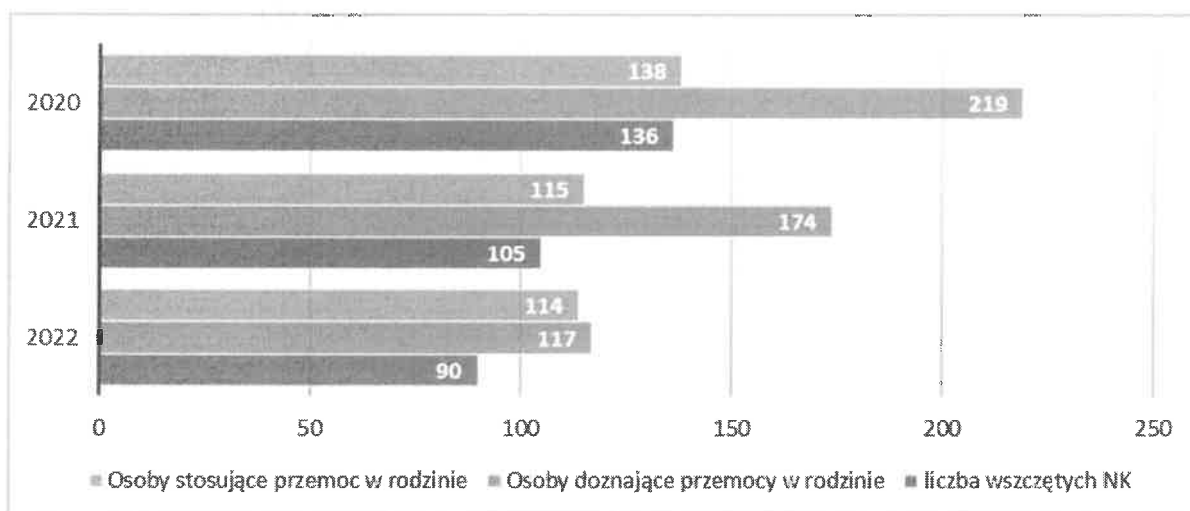
Gmina Sokółka rozwijała kompetencje osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Podlaskiego Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom do którego należy 4 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach forum raz na kwartał odbywają się szkolenia o tematyce przemocy i uzależnień.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

Funkcjonariusze stale podnoszą swoje kompetencje zawodowe w ramach przeciwdziałania i realizacji zadań związanych z przemocą w rodzinie poprzez samodoskonalenie i udział w szkoleniach wewnętrznych jak również organizowanych przez podmioty współpracujące.

Efekty realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka w 2022 roku:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom doświadczającym przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie oraz liczby osób stosujących przemoc w rodzinie:

- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom zagrożonym przemocą,

- współpraca i zaangażowanie instytucji działających na terenie Gminy, podmiotów społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie świadomości osób stosujących przemoc w rodzinie w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych jej stosowania.

Źródła finansowania

Środki na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka w 2022 roku pochodziły z:

- ✓ budżetu Gminy Sokółka,
- ✓ funduszy zewnętrznych m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- ✓ Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
Marta Piótorzycka
mgr Marta Piótorzycka